

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP

BACHELOROPPGAVE

Studieprogram: BBDBAC/BBLBAC

Høst 2023

Kandidatnummer(e): 7072

Tittel: Foreldresamarbeid med minoritetsspråklige foreldre

Fag:
(Samfunnsfag)

Hovedbegreper i oppgaven : Foreldresamarbeid, minoritetsspråklig, trygghet, relasjoner

Side tall: 8483

Stavanger

04.01.2024
dato/år

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning - Begrunnelse for valg av tema	3
1.2 Problemstilling	4
1.3 Oppbygning av oppgaven	5
2.0 Teori	5
2.1 Begrepsavklaring	5
2.2 Tidligere forskning	5
2.3 Hvordan møter vi foreldre med ulik språklig bakgrunn?	6
2.4 Kulturforskjeller	8
2.5 Samarbeidets betydning for barnet	8
2.6 Organisering av arbeidet	9
3.0 Metode	11
3.1 Valg av metode	11
3.2 Rekruttering av informanter	12
3.2 Intervjuer	13
3.3 Forskningsetikk	14
3.4 Analyse	15
3.5 Metodiske utfordringer	15
4.0 Empiri og analyse	16
4.1 Samarbeid med minoritetsspråklige foreldre	16
4.2 Ulike former for kommunikasjon	18
4.3 utfordringer i samarbeidet – hvordan løser vi dem?	20
4.4 Trygge foreldre – trygge barn	22
5.0 Avslutning	23
6.0 Litteratur	25

1.0 Innledning- Begrunnelse for valg av tema

Vi lever i et stadig mer flerkulturelt samfunn, noe som også gjenspeiles i barnehagene. I 2022 var 20 % av barn i norske barnehager minoritetsspråklige, sammenlignet med 15.3 % i 2015. (Statistisk sentralbyrå, 2021)

Barnehagen er en arena der mange ulike mennesker møtes. Både barn, foreldre og ansatte er ulike, med ulik bakgrunn. Mange barnehager har et rikt kulturelt mangfold, og består av familier fra mange ulike nasjoner. Dette innebærer gjerne også ulikheter når det kommer til språk. Noen foreldre mestrer både morsmål og norsk, mens andre av ulike årsaker ikke har tilegnet seg tilstrekkelige norskspråklige kompetanse til å kommunisere med ansatte i barnehagen. Dette stiller krav til de ansatte i barnehagen, da vi må sikre at alle foreldre får mulighet til å ha et godt samarbeid med barnehagen. Barnehagen er forpliktet til å forholde seg til gjeldende regelverk og forskrifter, som sier blant annet dette:

«Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring.» (Kunnskapsdepartementet, 2017)

«I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn.» (Barnehageloven)

Dersom vi skal kunne arbeide for barns beste, er det avgjørende med et godt samarbeid med barnas foreldre. Jeg ser på dette som en av de viktigste oppgavene vi har i barnehagen, nemlig å bygge bro mellom barnets hjem, og barnehagen.

Mine tidligere erfaringer fra praksisfeltet har vist at barnehageansatte ofte vegrer seg for å kommunisere med foreldre som ikke snakker norsk. I tillegg har jeg sett foreldre som skynder seg inn og ut av garderoben, og kommuniserer minst mulig med de ansatte i barnehagen. Dersom kommunikasjonen preges av usikkerhet og mangelfull dialog, vil jo dette kunne føre til at samarbeidet svekkes, og informasjonsutvekslingen blir mangelfull. Både foreldre og barnehagen vil kunne gå glipp av viktig informasjon, som har betydning for barnets trivsel. Det har fått meg til å tenke på hvilken innvirkning dette kan ha på barna, dersom de opplever at foreldre og barnehage ikke kommuniserer godt nok sammen.

Dersom foreldre og pedagoger har en dialog ved levering av barnet, vil både barnet og foreldrene kunne oppleve at de to ulike verdenene møtes og kobles sammen. (Broberg et al, 2014. S.156) Dette er en av grunnene til at et godt foreldresamarbeid bør investeres i, til det beste for barnet. Foreldrene besitter jo viktig kunnskap om deres eget barn, som ansatte i barnehagen vil kunne ha god nytte av. Så hvordan sørger vi for at denne informasjonen utveksles, når vi ikke snakker samme språk?

Derfor ønsker jeg i denne oppgaven å se nærmere på samarbeid mellom pedagogiske ledere, og minoritetsspråklige foreldre.

Jeg ønsker å se på hvordan pedagogiske ledere kan sørge for at barnehagen blir en trygg arena for foreldre og barn, på tross av ulike språk, og ulik bakgrunn. Jeg ønsker å sette meg inn i pedagogiske lederes erfaringer rundt dette tema, og gjennom dette skaffe meg et bilde av hvordan de arbeider, og hvilke ulike utfordringer de møter på. Deres erfaringer og refleksjoner vil jeg senere forsøke å se i lys av relevant teori, som jeg mener kan belyse min problemstilling.

1.2 Problemstilling

I min oppgave ønsker jeg å finne svar på følgende problemstilling:

«Hvordan legger pedagogiske ledere til rette for et godt foreldresamarbeid med minoritetsspråklige foreldre?»

For å belyse ulike sider av denne problemstillingen, og sikre at den blir grundig besvart, kommer jeg til å benytte meg av følgende forskningsspørsmål:

1. Hva kjennetegner samarbeid mellom ansatte og minoritetsspråklige foreldre?
2. Hvordan påvirker foreldresamarbeidet barns trivsel i barnehagen?
3. Hvilken rolle spiller språket i foreldresamarbeidet?
4. Hvilke utfordringer møter pedagogiske ledere på i foreldresamarbeid med minoritetsforeldre, og hvordan arbeider de for å løse disse?

1.3 Oppbygning av oppgaven

Først vil jeg presentere noen teorier, som jeg ser på som relevante for tema i oppgaven min. Deretter vil jeg gå gjennom metodiske valg, og hvordan innsamling av data har blitt gjennomført.

I analysedelen av oppgaven vil empirien blir presentert, parallelt med at den drøftes i lys av overnevnte teoretiske perspektiver. Til slutt vil jeg presentere en konkluderende sammenfatning, der problemstilling og forskningsspørsmål besvares.

2.0 Teori

Her vil jeg presenter noen teorier som jeg vurderer som relevante for å besvare problemstillingen min: «Hvordan legger pedagogiske ledere til rette for foreldresamarbeid med minoritetsspråklige foreldre?» Disse teoriene kommer til å ligge til grunn for drøftingsdelen av oppgaven.

2.1 Begrepsavklaring

Begrepet minoritetsspråklig går igjen i denne oppgaven. Jeg har her valgt å benytte meg av utdanningsdirektoratets definisjon av begrepet minoritetsspråklig i barnehagesammenheng. Den sier at for å bli kalt minoritetsspråklig, må både barnet og begge foreldrene må ha et annet morsmål enn norsk, svensk, dansk, samisk eller engelsk. (Utdanningsdirektoratet, 2021)

2.2 Tidligere forskning

Noe av det første jeg gjorde når jeg skulle starte dette prosjektet, var å gå gjennom tidligere forskning på dette tema. En studie jeg fant som jeg ser på som relevant er Palludan (2005) sin studie som handler om ulike måter å kommunisere på.

(Owen et al. 2006, s. 426) sin studie viser at relasjonen mellom barnehagen og foreldre, har en direkte sammenheng med barnets trivsel i barnehagen. Disse finnes derfor nærmere beskrevet som en del av det teoretiske grunnlaget for denne oppgaven.

2.3 Hvordan møter vi foreldre med ulik språklig bakgrunn?

Dahl (2013, s. 27) beskriver situasjoner der mennesker ikke forstår hverandre, som «gylne øyeblikk». Med det mener han at det er i nettopp disse øyeblikkene, der vi selv forstår at vi ikke forstår at du kan oppnå ny kunnskap. Det er da du kan stille spørsmål, og lære noe du ikke kunne eller skjønnte fra før. Jeg vil forsøke å se om jeg kan finne igjen dette perspektivet hos de pedagogiske lederende som intervjues, da jeg ser på det som et nyttig perspektiv, som åpner opp for nysgjerrighet og forståelse for hverandre.

Dahl (2013, s.175) trekker frem begrepet nonverbal kommunikasjon, som er kommunikasjon uten ord, altså kroppsspråk, ansiktsuttrykk og gester. Videre presiserer han viktigheten av den nonverbale kommunikasjonen i interkulturell kommunikasjon mellom mennesker. Han legger til at det er viktig å huske på at denne ikke er internasjonal, og noen signaler kan bety det motsatte av det vi selv tolker det som.

Dahl (2013, s.177) nevner også at den beste måten å lære om det nonverbale språket hos den enkelte, er å observere og stille spørsmål til den det gjelder.

Det kan være nyttig for ansatte i barnehagen å ta dette med i betraktning når de kommuniserer med foreldre ved hjelp av kroppsspråk.

Palludan (2005, s.138), har sett på hvordan barn og foreldre blir møtt på ulike måter i barnehagen. Hun hevder at både barn og foreldre av etnisk minoritetsbakgrunn, oftere blir møtt med det hun kaller undervisningstonen. Den innebærer ofte å gi instruksjoner eller forklaringer, i motsetning til utvekslingstonen, som innebærer større grad av toveis kommunikasjon, der begge parter er aktive deltakere. Som Palludan (2005, s. 138) selv peker på her, vil disse to ulike måtene å kommunisere på, sørge for ulik grad av anerkjennelse, både for foreldre og barn.

Jeg ønsker å se på om noe av dette kan gjenspeiles i informantene sine egne erfaringer og refleksjoner. Hvilken av disse ulike kommunikasjonsmetodene benytter de seg av, når de kommuniserer med minoritetsforeldre? Hvilke erfaringer har de selv med hva som hemmer,

og hva som fremmer kommunikasjonen? Jeg ser en del felles trekk med Palludans teori (2005), og det som Bae er inne på når det gjelder ulike måter å kommunisere med barn på.

Bae (2009, s.18) har valgt å beskrive disse som romslige og trange samspillsmønstre. Disse begrepene benytter hun seg av for å beskrive kvaliteter ved samspillsprosesser mellom førskolelærere og barn. Jeg har valgt å ta med dette perspektivet da jeg mener det også kan benyttes for å se på pedagogers samspill med foreldre, selv om det i utgangspunktet er rettet mot kommunikasjon med barn. De romslige samspillsmønstre kjennetegnes av et ønske om å forstå, man lytter og stiller gjerne oppfølgingsspørsmål, man tar ikke automatisk sitt eget perspektiv for gitt. Et annet kjennetegn i romslige samspillsmønstre, er at kommunikasjonen er toveis, og ikke bare fra en part til en annen. (Bae, 2009 s.19) I motsetning preges de trange mønstrene av mindre grad av engasjement i dialogen, både i ansiktsuttrykk og mental tilstedeværelse. (Bae, 2009. S. 23) Jeg er interessert i å finne ut hva informantene erfarer rundt ulike måter å kommunisere på. Preges kommunikasjonen av trange eller romslige mønstre? Er de opptatt av dialog, eller blir fokuset mest på å få gitt beskjeder vi selv tenker er viktige?

Ved å møte foreldrene med en anerkjennende holdning, viser man tiltro til foreldrenes betydning for barna. Det kan bidra til å støtte opp om foreldrerollen, uavhengig av hvilke verdier foreldrene står for. Når det formidles likeverd som grunnleggende holdning, viser man at man er villig til å lytte og lære av hverandre, og at man anerkjenner både det som er likt, og det som er ulikt. Barns trivsel, og deres opplevelse av tilhørighet, henger tett sammen med samarbeidsklimaet mellom foreldrene og personalet. (Gjervan et al, 2012, s. 96 – 97)

Jeg har valgt å ta med dette perspektivet da jeg ser på det som viktig å reflektere rundt egne holdninger, og i tillegg drøfte disse sammen i personalgruppen. Jeg anser det som viktig å ha et bevisst forhold til egne holdninger, og hvor viktige disse er i møte med mennesker, i dette tilfellet minoritetsspråklige foreldre i barnehagen. Inkludering og likeverd er verdier som står sterkt i barnehagen, og det er disse verdiene som bør prege samarbeidet. På denne måten tenker jeg at barnehagen og foreldrene kan være viktige støttespillere for hverandre, når det kommer til å skape trygghet og trivsel for barnet.

2.4 Kulturforskjeller

Det er ikke bare språklige ulikheter som kan skape utfordringer i et foreldresamarbeid. Også ulikheter i kultur og kulturell bakgrunn, er noe pedagogiske ledere må ta høyde for.

Mange foreldre oppdrar barn i et land de ikke selv har vokst opp i. Det vil være nyttig for personalet i barnehagen å reflektere sammen rundt hva det kan innebære når det kommer til erfaringer, normer og regler for barneoppdragelse. Man skal bli kjent med nye systemer, krav og forventinger, noe som er tidkrevende. I slike sammenhenger kan det være nyttig å tydeliggjøre barnehagens rolle, og bruke tid på å bygge tillit. De ulike erfaringene foreldrene har med seg, bør føre til at pedagogene formidler tydelig hva barnehagens rolle er, hva man forventer av foreldre, og at man er åpen for deres innspill og deltakelse. (Gjervan et al, 2012, S 104)

Jeg ønsker å se på hvordan pedagogiske ledere opplever disse forskjellene, om dette er noe som gjenspeiles i hverdagen i barnehagen.

Foreldre som ikke er kjent med norske barnehager, kan gjerne være usikre både når det gjelder hva som forventes av dem, og hva de selv kan forvente av barnehagen. Dette kan føre til en usikkerhet hos foreldrene dersom det ikke kommuniseres godt nok rundt forventninger til samarbeidet. Denne usikkerheten igjen kan misforstås av personalet som manglende interesse for barnehagen (Glaser, 2013, S. 120) Jeg ønsker å se på hvilke erfaringer de pedagogiske lederne har på dette området, og hvordan de arbeider med avklaring av forventinger mellom foreldrene og barnehagen.

2.5 Samarbeidets betydning for barnet

Når et barn begynner i barnehagen, er det barnets foreldre som representerer trygghet. Det er foreldrene som må overføre denne tryggheten til barnehagen og de som jobber der. De ansatte i barnehagen må hjelpe foreldre til å bli bevisste på viktigheten av sin egen rolle, og at barnet trenger å kjenne trygghet for å utforske å gjøre seg kjent i barnehagen. Dersom foreldre er utrygge, er det viktig at de ansatte i barnehagen tar seg god tid til å snakke med dem, for å trygge dem på at dette kommer til å gå fint. (Drugli & Lekhal, 2018, s. 107)

Owen et al. (2000, s. 426) finner i sin studie at det er en sammenheng mellom kvaliteten på samarbeid mellom foreldre og barnehagen, og hvordan barnet finner seg til rette i barnehagen. Det kan også være svært sårbart for et barn dersom det oppstår konflikter mellom barnehagen og foreldrene. De peker på at barnets opplevelse av kvalitet, styrkes dersom det bygges bro mellom foreldre og sekundær omsorgsgiver, som i dette tilfellet er barnehagen. Det vil si at de ser sammenheng mellom hyppighet i positiv kontakt med foreldre, og kvalitet på samspill mellom barnehageansatte og barn. Jo mer positiv kontakt mellom foreldrene og barnehagen, jo bedre blir relasjonen mellom de ansatte og barnet. (Owen et al. 2000, s.426)

Drugli (2014, s. 145) peker på den daglige kontakten i hente- og bringe situasjon, som svært sentral når det gjelder å bygge relasjon til foreldre. En god dialog mellom foreldre og ansatte om dagligdagse ting, vil gjøre det lettere å drøfte mer utfordrende ting dersom noe skulle oppstå. Den daglige kontakten er med å bygge opp et tillitsforhold, og foreldre trygges på at barnet har det bra i barnehagen.

Bronfenbrenner (1979, s.210) er inne på viktigheten av at det etableres kontakt mellom nye arenaer som barn skal sosialiseres inn i, og barnets foreldre. Dersom barnets nærmeste omsorgsgiver, og i dette tilfellet barnehagen, kommuniserer godt, vil båndet mellom barnet og barnehagen kunne styrkes, ved at barnet har med seg tryggheten som foreldrene representerer, inn i sin nye arena.

2.6 Organisering av arbeidet

Barnehagen er forpliktet til å arbeide i tråd med gjeldende styringsdokumenter til enhver tid. Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, sier følgende: «*Barnehagen skal ivareta relasjoner mellom barna i grupper, mellom barn og personalet og mellom personalet og foreldre.*» (Kunnskapsdepartementet, 2017).

Barnehagen må derfor sørge for at samarbeidet fungerer godt med alle foreldre, ikke bare de som selv er aktive og tar initiativ. Barnehagen bør ha en plan på hvordan legger til rette for dette, også der samarbeidet av ulike årsaker kan bli vanskelig. Deling av kunnskap innad i

barnehagen tenker jeg står sentralt her, og er en god mulighet for å stadig utvikle seg ved å lære av hverandre.

Schømer og Vinje (2015, s. 115) finner i sin studie at lærere ser på deling av praksiserfaringer som vesentlig for å utvikle praksis. De nevner også at erfaringene har større verdi, når de får reflektere rundt dem, sammen med kolleger.

De benytter seg av begrepet kollektiv læring, og beskriver det som et fellesskap der lærere deler felles engasjement, og reflekterer rundt praktisk arbeid. Det handler om å lære av hverandre gjennom samspill og samhandling. (Schømer og Vinje. 2015, s.110)

Drugli (2014, s.152) peker på ulike ting man kan gjøre for å etablere et godt samarbeid. Hun nevner blant annet at man bør reflektere innad i personalgruppen hvilke holdninger man har til foreldre. Disse holdningene vil igjen kunne påvirke hvordan man er i relasjon til disse foreldrene. Hun anbefaler å etablere kontakt allerede før barnet starter, gjerne i form av informasjon som sendes ut til foreldrene. I tillegg nevner hun at barnehagen bør ha en plan for samarbeidet, hva er målet, og hva ønsker vi å oppnå?

Jeg ønsker å se på om noen av disse prinsippene Drugli (2014, s.152) legger frem, gjenspeiler informantenes egne erfaringer innen dette arbeidet.

Størksen (2018. s. 166.) nevner noe av det som kan gjøre et foreldresamarbeid vanskelig. Hun påpeker at når foreldre mangler norskkunnskaper, kan dette gi liten mulighet for å kommunisere med personalet. Da bør man benytte seg av en tolk. I tillegg nevner hun andre måter å kommunisere på som kan være nyttige, som for eksempel å invitere foreldre med i hverdags situasjoner, for å gi dem innsikt i barnehagehverdagen. Her ønsker jeg å se om informantenes egne erfaringer stemmer overens med denne teorien. Opplever de at manglende norsk språk gjør samarbeidet mer krevende? Og hvordan arbeider de med å løse utfordringene som oppstår?

Basert på dette faglige grunnlaget, ønsker jeg å skaffe meg en større innsikt i hvordan pedagogiske ledere arbeider, planlegger og reflekterer rundt foreldresamarbeid med minoritetsforeldre.

3.0 Metode

Her vil jeg legge frem hvilke metodiske valg som er gjort, samt presentere metodiske utfordringer som oppsto underveis. I tillegg vil jeg presentere litt om hvordan intervjuene ble gjennomført, og hvilke erfaringer jeg sitter igjen med. Til slutt vil jeg gå igjennom noen forskningsetiske prinsipper som jeg har tatt med meg gjennom prosjektet.

3.1 Valg av metode

I mitt forskningsprosjekt har jeg valgt å skrive en empirisk oppgave, basert på kvalitative forskningsintervjuer, med pedagogiske ledere i barnehage. Valg av metode baseres på hvilken metode man selv anser som mest effektiv for å få svar på valgt problemstilling. (Dalland, 2021, s.53) Min problemstilling er som følger: «Hvordan legger pedagogiske ledere til rette for et godt samarbeid med minoritetsspråklige foreldre?» Siden problemstillingen søker svar på hvordan dette arbeidet tilrettelegges, vurderte jeg det dithen at de som best kan svare på det, er pedagogiske ledere som selv besitter erfaringen og kunnskapen.

Kvalitative intervju som metode kjennetegnes, som Dalland (2021, s.68) er inne på, av at man forsøker å forstå verden fra informantens perspektiv. En forståelse som igjen fører til ny kunnskap, rundt et tema vi begge er opptatt av.

Som Dalland (2015. s.54) peker på så er kvalitative metoder godt egnet for å fange opp meninger og opplevelser som ikke er målbare eller kan tallfestes. Mye av det jeg ønsket å vite noe om, ville heller ikke vært synlig i en eventuell observasjon, da det ikke vil fortelle meg noe om tanken bak de ulike handlingene. I ettertid er jeg tilfreds med valget, da jeg i løpet av intervjuene fikk samlet inn mye nyttig data som kan bidra til å besvare problemstillingen og forskningsspørsmålene mine.

Alle metoder kan selvsagt ha både styrker og svakheter, og en mulig svakhet med kvalitativt intervju kan være at man kun får informasjon fra et lite utvalg informanter, og dermed ikke kan vite sikkert om deres erfaringer er representative for flere barnehager. Allikevel kan man ved hjelp av analytisk generalisering reflektere rundt hvor vidt funnene kan overføres til lignende situasjoner. Det baseres på analyse av likheter og forskjeller mellom to situasjoner, som for eksempel forskjellige barnehager i denne sammenheng. Man kan skille mellom

forskerbasert analytisk generalisering, der man som forsker selv kan argumentere for generaliserbarheten, og leserbasert analytisk generalisering, der det er opp til leseren selv og vurdere. (Kvale & Brinkman, 2015. s.291).

3.2 Rekruttering av informanter

Når det gjaldt utvalg av informanter, var det selvsagt mange ulike innfallsvinkler jeg kunne valgt. Det kunne for eksempel vært interessant og høre om foreldrenes egne refleksjoner rundt foreldresamarbeid, men valgte dette bort på grunn av oppgavens tidsramme. Valget falt på pedagogiske ledere da dette er en rolle jeg selv skal inn i etter endt utdanning. Jeg tenker det vil være nyttig for meg å vite noe om hvordan de tenker og arbeider med foreldresamarbeid. Kriteriene jeg hadde var at informantene hadde erfaring med minoritetsspråklige foreldre, og minimum to års erfaring i rollen som pedagogisk leder.

Jeg hadde i utgangspunktet satt et siste kriterium, nemlig at informantene skulle være tilknyttet en småbarnsavdeling. Tanken bak det var at disse sannsynligvis hadde en del relevante erfaringer i forbindelse med tilvenningsperioden, i tillegg til at de gjerne har erfaring med nye barnehageforeldre. Siden prosessen med å rekruttere informanter ble litt mer tidkrevende enn først antatt, valgte jeg å se bort ifra dette kriteriet. Informantene hadde likevel erfaring fra småbarnsavdeling, selv om de per i dag jobbet med eldre barn. I ettertid har jeg tenkt at jeg kanskje kunne forsøkt å få tak i informanter som selv hadde minoritetsspråklig bakgrunn, dette kunne jo også vært en interessant innfallsvinkel.

Selve rekrutteringsprosessen tok som sagt en del lenger tid enn jeg hadde sett for meg, da flere barnehager ikke hadde mulighet for å delta. I ettertid ser jeg at jeg nok burde satt av mer tid til denne delen av prosessen. Men alt i alt opplevde jeg at valget av metode var riktig for min oppgave, og jeg sitter igjen med en opplevelse av å ha fått god og nyttig kunnskap til det videre arbeidet mitt. Dalland (2021, s. 79) nevner at de fleste studenter blir godt mottatt når de ber om å få gjøre intervjuer, og at de fleste svarer ja. Dessverre stemmer ikke dette helt overens med min erfaring, da jeg fikk nei fra utallige barnehager før jeg endelig fikk tak i

ønsket antall informanter. Begrunnelsen var mangel på tid og kapasitet, noe jeg selvsagt har full forståelse for.

3.2 Intervjuer

Som Kvale og Brinkman (2015, s. 170) så treffende presiserer, så er hensikten med forskningsintervjuet, at kunnskapen skal skapes i skjæringspunktet mellom intervjueren, og den intervjuedes kunnskap.

I min intervjuguide hadde jeg faste, men åpne spørsmål, med rom for at informantene kunne legge vekt på det de selv mente var viktig. Dette hadde jeg valgt fordi at jeg ønsket å ikke bli fastlåst til spørsmålene, men fortsatt være åpen for ny, og uventet kunnskap. Man må gå inn med et åpent sinn, og være forberedt på at man ikke nødvendigvis får de svarene man hadde sett for seg.

Kvale og Brinkman (2015, s.170) er inne på kunsten å stille oppfølgingsspørsmål. De presiserer at det innebærer både å lytte aktivt, og ha god kunnskap rundt tema det intervjues om. Selv opplevde jeg at dette ikke var nødvendig i noen av intervjuene, fordi informantene selv var flinke til å gi god og utfyllende informasjon. Jeg opplevde at informantene fikk snakke fritt, men allikevel besvarte de oppsatte spørsmålene, i tillegg til å komme med ekstra informasjon som også var relevant for oppgaven. Jeg fikk god innsikt i erfaringer de hadde, med gode eksempler, som jeg etter hvert skal forsøke å se i lys av ulike relevante teorier.

Intervjuene foregikk på et møterom i den aktuelle barnehagen, noe jeg opplevde som et fredelig og trygt sted å benytte seg av. Jeg måtte selv ta notater, da jeg dessverre ikke lyktes i å få tak i en medstudent til å gjøre denne jobben. Dette gjorde nok at intervjuene tok litt lengre tid enn det ellers ville gjort, men vi holdt oss fortsatt godt innenfor tidsrammen på en time, som vi hadde avtalt i forkant. I ettertid ser jeg at det nok hadde vært lettere dersom jeg hadde lyktes i å få med noen som kunne notere, slik at jeg selv kunne hatt fullt fokus på intervjuet.

3.3 Forskningsetikk

Stuvøy, Tøndel og Tjora (2021, s. 99). beskriver begrepet forskningsetikk som noe som handler mye om normer og regler, og det er et viktig poeng at man skal arbeide ut ifra en grunnleggende respekt for menneskeverdet.

I denne oppgaven har det vært viktig for meg å sørge for å bevare anonymiteten til informantene. Navn på informanter, barn, barnehage og by, anonymiseres. Informantene har fått informasjon om at de kan trekke seg på et hvilket som helst tidspunkt, både før, underveis og etter intervjuet. Kvale og Brinkman (2015, s.104) beskriver dette som informert samtykke, og legger til at det også innebærer at informanten skal bli informert om undersøkelsens formål, mulige risikoer og fordeler ved å delta i prosjektet.

Målet var at de gjennom hele prosessen skulle oppleve at det var trygt å snakke, og at det ikke var noen som helst fare for at det de sa kunne spores tilbake til dem. Jeg ønsket selvsagt å fremstå som ryddig og strukturert både i forkant og underveis, og at alle informanter skulle oppleve at deres rett til personvern er ivaretatt. Både når det gjelder seg selv, og dem som de snakker om i intervjuene, som i dette tilfellet både gjelder barn, foreldre og kolleger. Ga beskjed på forhånd at jeg ønsket å få benytte et lukket rom, der informantene kunne snakke fritt, uten forstyrrelser.

Jeg ser på det som viktig å være klar over at maktbalansen i en intervjusituasjon ikke er likeverdig, og at det er jeg som intervjuer som styrer situasjonen. Som Kvale og Brinkman (2015, s. 22) beskriver, er kvalitative intervjuer som en samtale med struktur og hensikt. Det er ikke en samtale mellom likeverdige deltagere, da det er jeg som intervjuer som definerer og kontrollerer samtalen. Derfor er det viktig å opptre på en sensitiv og respektfull måte, og ta hensyn dersom informanten opplever noen spørsmål som ukomfortable å snakke om. Når det gjelder egne personlige erfaringer kan det jo tenkes at man føler seg sårbar. Dersom det skulle oppstå slike situasjoner, vil det være viktig å vise medmenneskelighet, og gjerne legge til rette for en pause, dersom det trengs.

3.4 Analyse

En analyse skal presentere funnene mest mulig saklig, og har til hensikt å finne ut hva intervjuene har fortalt oss. Oppdeling i mindre deler vil kunne hjelpe oss til å få tak på alle sidene av hva informantene har fortalt (Dalland, 2021, s.94) Jeg valgte å kategorisere funnene ut ifra utsagn som gikk igjen, og funn jeg så på som spesielt interessante. Jeg har også benyttet meg av forskningsspørsmålene mine i denne prosessen, for å sikre at problemstillingen kan besvares. Funnene ble så delt inn i ulike tema, ut ifra hva jeg så som interessant, og som kan bidra til å besvare problemstillingen min.

Som Christoffersen og Johannesen (2012, s.94) påpeker, siles den innsamlede data, gjennom forskerens eget hode. Det sier noe om at hvem forskeren er, hvilke tanker, refleksjoner han eller hun har, vil være førende for både analyse og tolkning av data. Analysen er derfor et bilde på hva jeg selv anser som mest interessant, og som jeg ønsker å gå nærmere inn på i min oppgave.

3.5 Metodiske utfordringer

Det er selvsagt ulike utfordringer man kan møte på når man gjennomfører forskningsintervjuer. Det er derfor viktig at vi er klar over disse, og har et bevisst forhold til det. For eksempel kan man vel aldri være helt sikker på at informanten har forstått spørsmålet slik vi mente det? Og på den andre siden kan vi vel heller ikke være sikker på at vi har forstått informanten helt riktig. Det er jo også en mulighet for at de holder litt tilbake, da vi ikke kjenner hverandre fra før, og ikke har opparbeidet et tillitsforhold. Som nevnt tidligere måtte jeg selv ta notater under intervjuene, og da kan jeg jo selvsagt ha gått glipp av relevant informasjon, og ses dermed på som en mulig feilkilde. Dessuten er det jo ofte slik at vi tolker det som blir sagt, ut ifra våre egne erfaringer. Dette kan jo føre til at vår tolkning kan avvike litt fra hva informanten egentlig ønsket å formidle. På bakgrunn av dette kan det jo være nyttig å stille noen kontrollspørsmål, for å forsikre seg om at vår forståelse stemmer overens med budskapet.

En annen utfordring som oppsto, var at av 3 planlagte intervjuer, så var det en av det som ble forhindret

i å møte til avtalt tid. Det ble forsøkt et par ganger å avtale nytt møte, men det ble vanskelig av ulike årsaker. Allikevel vurderte jeg at de to første informantene hadde gitt tilstrekkelig informasjon til å få gjennomføre oppgaven, å besvare problemstillingen. Jeg valgte derfor å ikke bruke tid på å skaffe ny informant, men benyttet meg av data jeg allerede hadde fått, fra de to første intervjuene.

4.0 Empiri og analyse

I dette kapittelet vil jeg presentere funn fra intervjuene, etter gjennomgått analyse. Funnene er analysert i lys av tidligere presenterte teorier.

4.1 Samarbeid med minoritetsspråklige foreldre

Flere begreper ble trukket inn under dette punktet. Et begrep som begge informantene var opptatt av, var tillit. De var begge enige om at en viktig jobb for å sikre et godt samarbeid, var å skape tillit. Informant 1 beskrev begrepet tillit som noe man må gjøre seg fortjent til, og presiserte at det er svært varierende hvor lang tid foreldre bruker på å bli trygge på de ansatte i barnehagen. Hun presiserer videre at siden ingen foreldre er like, er det heller ingen fasit på hvordan dette gjøres på best mulig måte, men gir noen eksempler, blant annet: Invitere foreldre inn på besøk på avdelingen, før barnet skal begynne, og sørge for at de får muligheten for å spørre om det de selv lurer på.

Hun nevner også at det ikke bare er viktig hva man sier, men også hvordan man fremstår. Hun gir et eksempel på en tilvenningsperiode der det var mye fravær blant personalet, og personalet opplevde det selv som svært stressende. Etter hvert la de merke til at både foreldre og barn brukte lengre tid på å bli trygge denne perioden, enn hva de vanligvis gjør. Det kan selvsagt spekuleres i om dette var tilfeldig, men det er nærliggende å tenke at det nonverbale språket til de ansatte på avdelingen, kan ha spilt en rolle her.

Som Dahl (2013, s.175) er inne på, er tonefall, blikk, ansiktsuttrykk og gester, minst like virkningsfullt som det verbale språket. Derfor er det at de ansatte har uttrykt stress og mangel på kontroll og trygghet, muligens en faktor her.

Informant 2 fortalte at det var vanlig å invitere nye foreldre på et felles informasjonsmøte for nye barnehageforeldre, allerede før barnet skulle begynne i barnehagen. Her ble det gitt informasjon på norsk, engelsk, i tillegg til at det ble benyttet tolk på de ulike språkene som var representert. Dette for å sikre at alle foreldre hadde tilgang på nødvendig informasjon, og fordi at kunnskap kan bidra til trygghet. En annen informant fortalte at det i noen tilfeller ble benyttet tolk i tilvenningsperioden, for å skape trygghet for barn og foreldre, og for å gi foreldrene mulighet til å stille spørsmål om det de måtte lure på. Et annet begrep som går igjen, er nysgjerrighet.

Informant 1 nevner det å tørre å stille nysgjerrige spørsmål til foreldrene som en god måte å skape relasjoner. Erfaringen hennes sier at foreldre mer enn gjerne forteller om seg selv og sin bakgrunn, når de inviteres til det. Allikevel gir informantene uttrykk for at det ofte tar lenger tid å bygge relasjon til minoritetsspråklige foreldre.

Informant 1 presiserer noe jeg anser som vesentlig, nemlig at foreldrene og barnehagen jobber mot et felles mål, at barnet skal ha det bra i barnehagen. Som Bronfenbrenner (1979, s 210) er både foreldre og barnehagen viktige parter i barns liv, og det vil kunne styrke barnets trygghet i barnehagen, at det etableres god kontakt og kommunikasjon mellom disse.

Også Drugli & Lekhal (2018, s. 106 – 107) sin teori nevner at vi som barnehageansatte må trygge foreldrene på hvor viktige de er i barnets liv. De representerer barnas trygghet, og barna har behov for denne tryggheten når de skal utforske og gjøre seg kjent i barnehagen. Dette tenker jeg at de ansatte i barnehagen kan få til ikke bare gjennom verbal kommunikasjon, men også smil, et klapp på skulderen eller et anerkjennende blikk, kan være med å støtte opp om foreldrenes oppfatning av sin egen rolle.

Gjervan et al, (2012, s. 104) påpeker at det å ha en anerkjennende holdning overfor foreldrene, med på å styrke samarbeidet mellom foreldre og barnehagen, og knyttes tett opp imot barnets trivsel. Det er lett å se for seg at dersom foreldrene selv opplever at de blir anerkjent, kan det gi en følelse av å være verdsatt og ønsket velkommen i barnehagen. Denne følelsen vil jo lett kunne smitte over til barnet, og bidra til økt grad av trygghet.

4.2 Ulike former for kommunikasjon

Begge informantene er tydelige på at de opplever ulikheter i måten det kommuniseres med minoritetsspråklige foreldre på, sammenlignet med norskspråklige foreldre. Det har de sett både hos seg selv, og sine medarbeidere. De legger frem at med minoritetsspråklige foreldre, så blir det ofte kortere samtaler, mindre dialog i hverdagen. Dialogen bærer preg av enveis kommunikasjon, og informantene opplever et større fokus på å få gitt beskjeder og praktisk informasjon. De beskriver selv at de opplever å være mindre opptatt av at foreldrene skal få ytret seg, eller stille spørsmål.

Slik jeg ser det, så samsvarer med det som Palludan (2005, s.138) beskriver som undervisningstonen, som bærer preg av nettopp enveis kommunikasjon. I følge Palludan benytter pedagoger seg av denne både i møte med barn og foreldre, og begge informantene bekrefter at det er tilfelle ifølge deres erfaringer. Dette vil jo kunne være et hinder for å bygge gode relasjoner til foreldre, som igjen vil kunne påvirke barnet negativt.

Informant 1 sier at når man er usikker på om foreldrene forstår, så prioriteres korte beskjeder om praktisk informasjon fra barnehagen til foreldre, gjerne det som handler om hva barnet trenger av klær og utstyr. Foreldrene får begrenset mulighet til å komme med spørsmål og synspunkter. Det er klart at også dette er informasjon som foreldrene har nytte av, men man går gjerne glipp av det relasjonelle i dialogen som gir rom for innspill fra begge parter, og en mulighet for å lære hverandre å kjenne.

Baes (2009, s.23) teori om samspillsmønstre er jo også inne på dette, de trange samspillsmønstrene representerer jo nettopp denne type enveis kommunikasjon, uten særlig engasjement, men med et mål om få frem eget budskap. I motsetning er det jo ønskelig å få til et romslig samspillsmønster, som representerer dialog, og gjensidig interesse for hverandre. Her er det jo selvsagt forståelig at det er vanskelig å inngå i en dialog med noen man ikke deler språk med, og det er jo nettopp her mye av utfordringene til de pedagogiske lederne ligger.

Teoriene peker jo på at nettopp disse små daglige samtalene er med på å skape trygghet hos foreldrene, som igjen gir barna trygghet. Så mangelen på dette kan jo føre til at det blir vanskeligere å drøfte mer utfordrende ting med foreldrene, dersom noe skulle oppstå.

Informant 1 nevner også at flere ulike faktorer spiller inn på hvordan det kommuniseres med

foreldre. Dersom det er mangel på personal, for eksempel ved sykdom, så ble det ikke brukt så mye tid på dialog i hentesituasjon. Igjen kan det tenkes at foreldre med minoritetsspråklig bakgrunn, blir dem det går mest utover når personalet mangler tid og kapasitet.

Informant 1 forteller om sine erfaringer med å invitere foreldrene inn i barnehagen. Hun presiserer at det ikke trenger å være en spesiell anledning, men at de ønsker at foreldre skal være velkommen inn i barnehagen når som helst. Da får de en mulighet til å se med egne øyne hvordan barnet har det i barnehagen. Hun gir et eksempel som handler om en familie der foreldrene ikke kan lese eller skrive hverken på norsk eller eget morsmål. For at hun allikevel skulle få mulighet for å trygge foreldrene på at barnet trivdes i barnehagen, inviterte hun dem inn, og de fikk være til stede deler av barnehagedagen. Hun opplevde at dette var en god måte å formidle til foreldrene at barnet trivdes i barnehagen, når verbalt språk ikke var tilstrekkelig. Hun forteller at etter denne invitasjonen, tilbringer disse foreldrene mer tid i barnehagen når de henter og leverer barnet. Noe som kan tolkes som at de føler seg velkommen.

Informant 2 har også erfaring med å invitere foreldre inn på avdelingen. Også i hennes tilfelle, var tanken bak det at foreldrene selv skulle få både se og oppleve litt av barnets hverdag i barnehagen. Informanten forteller videre at de har merket en forskjell på foreldrene etter dette, da de ser ut til å bli betrygget av å se med egne øyne hvordan barnet har det i barnehagen. Dette merket de ved at foreldrene oftere stilte spørsmål om ting som angikk barnet, og i større grad inviterte til dialog.

Hun beskriver en episode der barnet kommer inn og kaster seg rundt halsen på en ansatt i barnehagen, og gleden i foreldrenes blikk fortalte henne hvor stor betydning dette hadde for dem. De får da en bekreftelse på at barnet deres er trygt på de ansatte i barnehagen, som gjerne er vel så betydningsfull som en muntlig beskjed. Slik jeg ser det så bekrefter dette noe av det som Størksen (2018, s.166) nevner, nemlig at det å invitere foreldre inn i barnehagen for å oppleve selv hvordan barnas hverdag er, kan være et godt alternativ når språket er til hinder for verbal kommunikasjon. Også

(2010) er jo inne på at relasjonen mellom foreldre og barnehageansatte, har en betydning for kvaliteten på relasjonen mellom ansatte og barn, og positiv kontakt med foreldre knyttes

direkte opp imot barnas opplevelse av trygghet. Slik jeg ser det, så bekrefter begge informantene dette med sine erfaringer.

4.3 utfordringer i samarbeidet – hvordan løser vi dem?

Begge informantene uttaler at de har opplevd at språket kan gjøre foreldresamarbeidet mer utfordrende. De forteller om foreldre som ikke ønsker å bruke tolk, og dersom de ønsker tolk, så er det ikke alltid tilgjengelig på det aktuelle språket. De forteller også om usikkerhet hos både seg selv og andre ansatte, men også en opplevd usikkerhet hos foreldrene.

De har begge erfaring med å ta i bruk digitale oversettelsesverktøy, som google translate, i mangel på et bedre alternativ. Det opplevdes ikke som en optimal løsning, da den oversetter direkte, og setningsoppbygging gjerne blir feil. Allikevel erfarer de at det er en løsning de kan bruke i enkelte situasjoner, i mangel på et bedre alternativ. Baksiden her vil jo blant annet være at de går glipp av de mange nyansene i kommunikasjonen. Kommunikasjonen vil jo kunne bli noe litt mekanisk, som kun sender og mottar informasjon frem og tilbake mellom partene. Kommunikasjon er jo så mye mer en dette, og jeg ser for meg at mye av det relasjonelle i kommunikasjonen vil kunne gå tapt.

Begge informantene uttrykker at de selv opplever å ha for lite kunnskap om foreldresamarbeid med minoritetsspråklige foreldre. Informant 2 forteller om at barnehagen har hatt en del kurs og opplæring når det gjelder flerspråklige barn og deres språkutvikling, men ingenting som retter fokuset på samarbeidet med foreldrene. Det oppleves derfor litt som at det blir opp til den enkelte pedagogiske lederen å selv skaffe seg kunnskap om dette, noe som fører til en del variasjon i praksis på de ulike avdelingene. De opplever det derfor som litt tilfeldig hvem som har denne kompetansen, og ikke at det er noe hele barnehagen satser på. Dersom dette er tilfelle i mange barnehager, vil jo mangelen på kunnskap være stor, og det kan påvirke kvaliteten på foreldresamarbeidet.

Her kan det jo tenkes at Vinje og (2015) sitt begrep kollektiv læring, kunne vært nyttig. Det beskrives som et fellesskap der erfaringer deles, reflekteres rundt i fellesskap, og dermed også får større verdi, både for den som selv eier erfaringen og for kollegafellesskapet. Det vil nok være nyttig å skape en arena der kunnskap og erfaring deles, gjerne gjennom felles faglige samlinger, for å sørge for at alle ansatte får tilgang til samme kunnskap. Dette igjen vil

jo kunne styrke kvaliteten i barnehagen, og de ansatte vil kunne få en følelse av å være en del av et fellesskap, der alle drar i samme retning.

Informantene nevner at de har erfaring med å benytte seg av tolk, og opplever dette som et nyttig verktøy. Begge informantene har også i noen tilfeller opplevd at de selv har sett behovet for tolk, men at foreldrene selv ikke ønsket det. De har selv oppfattet det som at det handler om foreldrenes stolthet, og at foreldrene ser på det som et nederlag å ha behov for tolk. Selvsagt kan det jo være andre årsaker som ligger bak, som informantene ikke har fått innsikt i. Uavhengig av årsaken, så vil man jo kunne gå glipp av en svært nyttig metode for å skape dialog og bygge relasjon.

Men, som informant 1 nevner, så vil det jo kunne ses på som et tillitsbrudd dersom man går imot foreldrenes eget ønske her. Informant 1 forteller også om ulike tilfeller der man ikke får tak i tolk på det aktuelle språket. I en av disse situasjonene ble eldre søsken brukt som tolk, og da tvinges ulike problemstillinger frem. Hva med taushetsplikt, og barnets personvern? Hvordan ivaretar man dette i en slik situasjon? Som informanten selv fortalte, så begrenset de i denne situasjonen informasjon som ble gitt, til kun å handle om ren praktisk informasjon. Hva som angikk barnets utvikling, og barnets trivsel, ble ikke drøftet når søsken ble benyttet som tolk. Da tenker jeg at man ivaretar barnets rett til personvern, samtidig mister foreldrene viktig informasjon som angår barnet. Vanskelig å vite hva man skal gjøre i denne situasjonen. Her er man inne på en etisk problemstilling, som kan være vanskelig å ta stilling til.

Informant 1 forteller også at de opplever noen kulturelle forskjeller, som at i noen kulturer er det uhøflig å si hæ, eller be om å gjenta. Dette har de erfart at er et hinder for kommunikasjonen, ved at foreldrene har gitt utrykk for å ha forstått det som blir sagt, av ren høflighet. Dette har i noen tilfeller ført til store misforståelser, som blir vanskelige å identifisere, og dermed også vanskelige å få rettet opp i. Dette tenker jeg er eksempel på en situasjon der pedagogisk leder kan benytte seg av tolk i en foreldresamtale, for å forsikre seg om at eventuelle misforståelser rettes opp i.

Da er det mulig at slike situasjoner kan, som Dahl (2013) presiserer, bli til gylne øyeblikk der man kan lære noe man ikke kunne fra før, og dermed utvider sin forståelse. Nettopp derfor ser jeg på det som svært viktig å ta seg tid til å snakke sammen i rolige omgivelser, for å få

opplære slike eventuelle misforståelser. I tillegg, som begge informantene selv er inne på tidligere, ville de kanskje hatt nytte av mer kunnskap om kulturer og kulturforskjeller generelt, og om de enkelte familiene spesielt. Blant annet det som Dahl (2013, s.175) nevner om ulik bruk av nonverbal kommunikasjon, kunne jo tenkes å være nyttig kunnskap å ha med seg her. Det er lett å tenke at et nikk er et nikk, uavhengig av språk og kultur, men det kan altså bety ulike ting, i ulike kulturer.

Informant 2 forteller at hun opplever at foreldre har ulike syn på barnehage, som da gjerne kommer av varierende erfaring med norske barnehager. Noen ser på barnehage som tilnærmet det samme som skole, mens andre igjen ser på det som en oppbevaringsplass for barn. I tillegg tenker jeg det handler om at ikke alle foreldre selv er vokst opp med den norske barnehagetradisjonen. I noen kulturer er det ikke vanlig at barn går i barnehage, i andre kulturer igjen begynner barn på skolen i mye tidligere alder en vi er vant til her i Norge. Det er klart at dette er med og farge synet foreldrene har på barnehagen. Her tenker jeg at det er viktig at pedagogisk leder viser til barnehagens styringsdokumenter, og gjerne går igjennom disse ved hjelp av en form for oversettelse eller med tolk. Dette vil kanskje kunne bidra til større forståelse for hva en barnehage skal inneholde, og hvilke verdier barnehagen er forankret i.

Alle disse forskjellige erfaringene, vil jo kunne føre til at det oppstår ulike forventninger fra ulike foreldre. Igjen er vi inne på det som Gjervan et al, (2012, s. 104) nevner, som handler om å avklare forventninger. I tillegg presiserer de viktigheten av at personalet i barnehagen er bevisste på at foreldre har ulike erfaringer, og tar høyde for dette i møte med foreldrene. I tillegg er Glaser (2013, s. 120) inne på betydningen av å avklare forventninger man har til hverandre. Det er lettere for foreldrene å bli trygge på barnehagen dersom de vet hva personalet forventer av dem, og hva de selv kan forvente tilbake.

4.4 Trygge foreldre – trygge barn

Informant 2 opplever også at dersom foreldre er trygge, så er kommunikasjonen bedre begge veier, og foreldrene gir mer informasjon om barnet til barnehagen. Eksemplene som nevnes er hvordan barnet har sovet, matvaner, hva barnet liker å gjøre. Dette er informasjon som vil gjøre det lettere for barnehagen å legge hverdagen til rette for barnets behov. Altså et godt eksempel på at god kommunikasjon fører til bedre forutsetninger for barnets trivsel. Som

Owen et al. (2006. s.426) er inne på, så vil det at barnehagen bruker tid på å kommunisere og skape en dialog med foreldrene, også komme barnet til gode, da de finner sammenheng mellom positiv kontakt med foreldre og barnehage, og barnets trivsel.

Informant 1 uttrykker at det hadde vært nyttig å få litt mer bakgrunnsinformasjon om en familie, før de starter i barnehagen. Gjerne både når det gjelder kulturell bakgrunn, norskspråklige ferdigheter, og eventuell emosjonell bagasje de måtte ha med seg som kan være nødvendig å vite om. Hun har selv opplevd å ta imot familier fra krigsrammede land, der både barn og foreldre bærer preg av traumatiske hendelser som preger hverdagen deres. Det vil kanskje føre til at de har andre behov enn familier som ikke har denne bagasjen. Hun forteller at for å løse denne utfordringen, pleier de å ha en oppstartsamtale med barnets foreldre, enten før, eller rett etter barnet har startet i barnehagen. Da er målet å utveksle nødvendig informasjon, og her benytter de seg av tolk så langt det lar seg gjøre. En slik samtale vil jo også kunne være starten på å etablere en trygg og god relasjon til foreldrene, og dermed også barnet. En slik tilnærming mener jeg er i tråd med det som Drugli snakker om, som omhandler å ta seg tid til å forberede seg, når en ny familie skal begynne i barnehagen. Her kommer det frem at de bruker tid på å gjøre seg kjent med barnets foreldre, allerede før barnet har startet. Dette vitner om at de har et ønske om å investere i en god relasjon, som igjen kan styrke samarbeidet til det beste for barnet.

5.0 Avslutning

Gjennom min forskning har jeg sett nærmere på hvordan pedagogiske ledere i barnehage, legger til rette for et godt foreldresamarbeid, med minoritetsspråklige foreldre. De pedagogiske lederne viser tydelig at de er opptatt av å etablere et trygt og godt tillitsforhold til alle foreldre. De er også opptatt av påvirkningen dette tillitsforholdet har for hvordan baret trives i barnehagen. De benytter seg av tolk, der det lar seg gjøre, og de bruker sin kreativitet og faglige kompetanse, for å sørge for at alle foreldrene får den informasjonen de trenger og har krav på. Det jobbes med å oversette dokumenter og planer, og foreldremøter holdes på både norsk og engelsk. De opplever selv at de i stor grad klarer å trygge foreldre, og sørge for god kommunikasjon, og et godt samarbeid. Foreldre ønskes velkommen inn i barnehagen, for å ta del i barnets hverdag. Dette fordi de er opptatt av betydningen det har for foreldrene å se med egne øyne hvordan barnet har det i barnehagen.

Samtidig opplever de også en del utfordringer. De har begge opplevd at mangel på felles språk, har bydd på utfordringer i kommunikasjonen, og i noen tilfeller ført til at kommunikasjonen i større grad har blitt en informasjonsutveksling, der de selv har fokusert på å få gitt fra seg viktig informasjon. I tillegg nevner de at de gjerne kunne tenke seg mer kunnskap om foreldresamarbeid med minoritetsspråklige foreldre. Det kommer også frem at i perioder med mangel på personal, så kan det ha en direkte innvirkning på dialogen de har med foreldrene, da dette i mindre grad blir prioritert disse dagene. I tillegg har de begge erfart at minoritetsspråklige foreldre noen ganger blir mer snakket til, enn snakket med. Kommunikasjonen kan preges av det som Palludan (2005, s.138) kaller for undervisningstonen. Allikevel opplever jeg det som noe de pedagogiske lederne har et bevisst forhold til, som de stadig jobber med for å bli bedre. Alt i alt opplever jeg å ha fått god innsikt i arbeidet som gjøres i den aktuelle barnehagen. Det kan jo selvsagt tenkes at det vil variere mellom ulike barnehager, men jeg velger likevel å tro at funn fra denne studien også gjenspeiler praksisen i flere andre barnehager. Jeg håper og tror at denne studien kan være en bevisstgjøring både for kommende barnehagelærere, og for pedagogiske ledere som allerede arbeider i feltet. For videre studier kunne det vært interessant å sett nærmere på hvordan pedagogiske ledere deler kunnskapen og erfaring om foreldresamarbeid med minoritetsspråklige foreldre seg imellom. Jeg tenker dette kan utgjøre en forskjell for den samlede kunnskapen en barnehage besitter, og hvordan kvaliteten i barnehagen blir for foreldre og barn.

6.0 Litteratur

- Bae, B. (2009) *Rom for medvirkning? Om kvaliteter i samspillet mellom førskolelærer og barn.*
- Broberg, M. Hagstrøm, B. og Broberg, A. (2014) *Tilknytning i barnehagen: Hva betyr trygghet for lek og læring.* Cappelen Damm akademisk
- Bronfennbrenner, U. (1979) *The ecology of human development – Experiments by nature and design.* Harvard university press
- Christoffersen, L. & Johannessen, A. *Forskningsmetode for lærerutdanningene.* Abstrakt forlag
- Dahl, Ø. (2013) *Møter mellom mennesker-Innføring i interkulturell kompetanse.* Gyldendal akademisk.
- Dalland, O. (1993) *Metode og oppgaveskriving* (7.utg). Gyldendal Norsk forlag
- Drugli, M.B. (2014) *Liten i barnehagen.* Forskning, teori og praksis. Cappelen Damm akademisk
- Drugli, M. B. & Lekhal, R. (2018) *Livsmestring og psykisk helse.* Cappelen Damm akademisk
- Glaser, V. (2013) *Foreldresamarbeid – Barnehagen i et mangfoldig samfunn.* Universitetsforlaget.
- Gjervan, M. Andersen, C. E, & Bleka, M. (2012) *Se mangfold! Perspektiver på flerkulturelt arbeid i barnehagen.* Cappelen Damm akademisk
- Kunnskapsdepartementet. (2017) *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.* Udir. [Rammeplan for barnehagen \(udir.no\)](http://rammeplan.udir.no)
- Kvale, S. & Brinkman S. (2015) *Det kvalitative forskningsintervju* (3.utg). Gyldendal Akademisk
- Palludan, C. (2005). *Børnehaven gør en forskel.* (Kap. 10). København: Danmaks pædagogiske universitetsforlaget.
- Owen, M. T., Ware, A.M. , Barfoot, B.(2006). Caregiver-Mother Partnership Behavior and the Quality of Caregiver-Child and Mother-Child Interactions. *Early Childhood Research Quarterly*, 15, No. 3, 413–428 (2000)

- Schømer, A. Vinje, I. (2015) Læring av og i praksis- Fra erfaringslæring til kunnskapsutvikling. I Bjørnsrud, H. *Skolebasert kompetanseutvikling. Organisasjonslæring for delingskultur*. Gyldendal Akademisk.
Bjørnsrud, H. Red. (2015) *Skolebasert kompetanseutvikling. Kapittel 5: Læring av og i praksis. Fra erfaringslæring til kunnskapsutvikling*. Gyldendal akademisk.
- Statistisk sentralbyrå. (2021) [12272: Minoritetsspråklige barn i barnehager 1-5 år, etter region, statistikkvariabel og år. Statistikkbanken \(ssb.no\)](https://www.ssb.no/statistikkbanken/12272-minoritetsspraklige-barn-i-barnehager-1-5-ar-etter-region-statistikkvariabel-og-ar)
- Stuvøy, I. Tøndel, G. & Tjora, A. (2021) En smak av forskning: Bacheloroppgaven som prosjekt, prosess og produkt. Cappelen Damm akademisk
- Størksen, I. (2018) *Livsmestring og livsglede i barnehagen*. Cappelen Damm akademisk
- Utdanningsdirektoratet. (2021) *Fakta om barnehager 2021*. [Minoritetsspråklige barn \(udir.no\)](https://www.udir.no/minoritetsspraklige-barn)